

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 juni 2017
(OR. en)

9282/17

ECOFIN 391
UEM 140
SOC 370
EMPL 285
COMPET 388
ENV 487
EDUC 215
RECH 171
ENER 210
JAI 468

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	ST 9229/17 ECOFIN 362 UEM 111 SOC 340 EMPL 255 COMPET 357 ENV 457 EDUC 185 RECH 141 ENER 181 JAI 432 - COM(2017) 519 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Österrikes nationella reformprogram 2017 med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2017

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer på grundval av kommissionens förslag COM(2017) 519 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Österrikes nationella reformprogram 2017

med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2017

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

av följande skäl:

- (1) Den 16 november 2016 antog kommissionen den årliga tillväxtöversikten som inledde 2017 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. Prioriteringarna i den årliga tillväxtöversikten godkändes av Europeiska rådet den 9–10 mars 2017. Den 16 november 2016 antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU nr 1176/2011)², rapporten om förvarningsmekanismen, där Österrike inte angavs som en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken för euroområdet som Europeiska rådet godkände den 9–10 mars 2017. Den 21 mars 2017 antog rådet rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet (nedan kallad *rekommendationen för euroområdet*).³
- (2) Med tanke på att ekonomierna i den ekonomiska och monetära unionen är tätt sammanvävda bör Österrike, i egenskap av en medlemsstat som har euron som valuta, se till att rekommendationen för euroområdet, som återspeglas i rekommendation 1, genomförs fullständigt och i tid.
- (3) Landsrapporten 2017 för Österrike offentliggjordes den 22 februari 2017. Den innehöll en bedömning av hur väl Österrike hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog den 12 juli 2016, med uppföljningen av tidigare års landsspecifika rekommendationer och med sina nationella Europa 2020-mål.
- (4) Den 21 april 2017 lade Österrike fram sitt nationella reformprogram för 2017 och den 2 maj 2017 sitt stabilitetsprogram för 2017. För att beakta deras inbördes samband har de båda programmen bedömts samtidigt.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ EUT C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (5) Vid programplaneringen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (nedan kallade *ESI-fonderna*) för 2014–2020 har relevanta landsspecifika rekommendationer beaktats. Enligt artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013⁴ får kommissionen begära att en medlemsstat ser över och föreslår ändringar av sin partnerskapsöverenskommelse och av relevanta program när så krävs för att stödja genomförandet av relevanta rekommendationer från rådet. Kommissionen har i riktlinjerna för tillämpningen av åtgärder som sammanlänkar effektiva ESI-fonder med sund ekonomisk styrning beskrivit närmare hur den kommer att tillämpa den bestämmelsen.
- (6) Österrike omfattas för närvarande av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och av skuldkriteriet. I sitt stabilitetsprogram för 2017 förutspår regeringen att det totala underskottet kommer att förbättras till 1,0 % av BNP under 2017 för att därefter nå 0,3 % av BNP 2021. Det medelfristiga budgetmålet – ett strukturellt underskott på 0,45 % av BNP fram till 2016 och därefter 0,5 % av BNP – förväntas uppnås 2019. Enligt stabilitetsprogrammet kommer den offentliga skuldkvoten att sjunka successivt till 71,0 % av BNP 2021, från 84,6 % 2016. Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för dessa budgetprognoser är gynnsamt, utifrån antagandet om en stark ökning av investeringarna och exporten under 2017 och 2018.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (7) I stabilitetsprogrammet anges att den exceptionella flyktingströmmen och säkerhetsrelaterade åtgärder kommer att få en betydande inverkan på budgeten, och i programmet ingår uppgifter som visar på dessa extra budgetutgifters art och omfattning. Enligt kommissionen uppgick de extra utgifter som kan beaktas under 2016 till 0,25 % av BNP för den exceptionella flyktingströmmen och till 0,04 % av BNP för säkerhetsrelaterade åtgärder. Den extra effekten på budgeten förorsakad av säkerhetsrelaterade åtgärder uppskattas för närvarande till 0,01 % av BNP under 2017 jämfört med 2016. Bestämmelserna i artikel 5.1 och artikel 6.3 i förordning (EG) nr 1466/97 gör det möjligt att ta hänsyn till de här extrautgifterna, eftersom flyktingströmmen och det allvarliga terroristhotet är ovanliga händelser och deras effekt på Österrikes offentliga finanser stora och eftersom hållbarheten inte torde äventyras av att man tillåter en tillfällig avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet. Därför har den efterfrågade anpassningen på väg mot det medelfristiga budgetmålet för 2016 sänkts med hänsyn till extrautgifterna på grund av flyktingströmmen och de säkerhetsrelaterade utgifterna. I fråga om 2017 kommer en slutbedömning, också av de belopp som kan beaktas, att göras våren 2018, utifrån de österrikiska myndigheternas faktiska uppgifter.

- (8) Den 12 juli rekommenderade rådet att Österrike ska säkerställa att avvikelserna från det medelfristiga budgetmålet begränsas till vad som tillåts på grund av den exceptionella flyktingströmmens inverkan på budgeten⁵ och på så sätt uppnå en årlig finanspolitisk korrigering om 0,3 % av BNP 2017, såvida inte de medelfristiga budgetmålen kan uppnås med mindre ansträngning. Utifrån kommissionens vårprognos 2017 måste det strukturella saldot förbli stabilt 2017, med hänsyn till de beviljade avvikelserna. Kommissionens prognos tyder på en risk för en viss avvikelse från det kravet under 2017. Under 2018 bör Österrike, enligt kommissionens vårprognos 2017, se till att den nominella tillväxten för nettobeloppet för de primära offentliga utgifterna⁶ inte överskrider 2,2 %, vilket motsvarar en förbättring av det strukturella saldot med 0,3 % av BNP⁷. Om det inte blir några politiska förändringar finns det risk för en viss avvikelse från det kravet under 2018. Österrike förväntas ändå följa reglerna för skuldkriteriet under 2017 och 2018. Sammantaget anser rådet att Österrike måste vara redo att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa efterlevnad under 2017 och 2018.

⁵ Österrike får avvika från sitt medelfristiga budgetmål 2017 och 2018 till följd av den exceptionella flyktingströmmens och de säkerhetsrelaterade åtgärdernas betydande inverkan på budgeten 2015 och 2016, eftersom tillfälliga avvikelser i vardera fallet gäller under en sammanlagd period om tre år.

⁶ De offentliga nettoutgifterna består av de totala offentliga utgifterna exklusive ränteutgifter, utgifter för unionsprogram som motsvaras fullt ut av inkomster från unionsmedel och icke-diskretionära förändringar i utgifterna för arbetslöshetsersättning. Nationellt finansierad fast bruttoinvestering fördelas över fyra år. Diskretionära åtgärder på inkomstsidan eller lagstadgade inkomstökningar är inräknade. Engångsåtgärder på såväl inkomst- som utgiftssidan är avräknade.

⁷ I anpassningen för Österrikes del tas hänsyn till den tillåtna avvikelserna kopplad till ovanliga händelser som tilläts 2016 eftersom tillfälliga avvikelser gäller under en treårsperiod.

- (9) Utgifterna för pensioner och hälso- och sjukvård utgör en medelhög risk för den finanspolitiska hållbarheten på medellång och lång sikt, på grund av den snabbt ökande åldrande befolkningen. Österrikes offentliga utgifter för pensioner är relativt höga jämfört med andra medlemsstater och förväntas öka med 0,5 procentenheter av BNP fram till 2060. Detta ska jämföras med unionsgenomsnittet som förväntas minska med 0,2 procentenheter av BNP under samma period. Den faktiska pensionsåldern är fortfarande är låg trots reformer på senare tid och är en av de främsta faktorerna bakom de höga pensionsutgifterna. Uttryckt som den genomsnittliga åldern för utträde från arbetsmarknaden ligger den under unionsgenomsnittet på 63 år och 7 månader för män och 62 år och 7 månader för kvinnor (2014). Den nuvarande lagstadgade pensionsåldern för kvinnor på 60 år är dessutom bland de lägsta i unionen, och kommer inte att börja harmoniseras med männens pensionsålder förrän 2024. Om den lagstadgade pensionsåldern kopplades till förändringar av den förväntade livslängden skulle det bidra till att säkerställa hållbarheten för pensioner med tanke på den åldrande befolkningen, och även genom att bidra till en höjning av den faktiska pensionsåldern.
- (10) När det gäller hälso- och sjukvården förväntas de offentliga utgifterna på medellång och lång sikt öka avsevärt från redan höga nivåer, med 1,3 procentenheter av BNP till 2060, jämfört med unionsgenomsnittet på 0,9 procentenheter. Den främsta orsaken till de höga hälso- och sjukvårdskostnaderna är den stora sjukhussektorn, medan den billigare öppenvården underutnyttjas. Sjukhusens andel av de totala hälso- och sjukvårdsutgifterna är en av de högsta i unionen. Nyare initiativ i syfte att stärka tillhandahållandet av primärvård måste därför genomföras genomgående, även genom att stödja nya ekonomiska avtal mellan vårdgivare och socialförsäkringen. Österrikes sjukhussektor använder dessutom i otillräcklig grad effektiv offentlig upphandling, så som unionsomfattande upphandling (0,23 % av BNP jämfört med 0,62 % som är unionsgenomsnittet), samlad upphandling och icke-kostnadsrelaterade tilldelningskriterier.
- (11) 2017 års lag om inkomstutjämning har bidragit till att förenkla de ekonomiska relationerna mellan de olika nivåerna av den offentliga förvaltningen i Österrike. Ändå är den finanspolitiska ramen i Österrike fortfarande alltför komplex när det gäller befogenheter och finansiella arrangemang, och det råder fortfarande bristande överensstämmelse mellan de lokala och federala myndigheternas begränsade beskattningsrättsbefogenheter och bredare utgiftsansvar.

- (12) Även om 2016 års skattereform innebar att skattekillen minskade från 49,5 % till 46,7 %, är den relativt hög jämfört med unionssnittet på 40,6 % (siffrorna hänvisar till en ensamstående löntagare med medelinkomst utan barn). I brist på en indexering av inkomstskatteskalen efter inflationen, kommer skattekillen successivt att öka igen till följd av den årliga skattemässiga bromseffekten (*fiscal drag*). Däremot underutnyttjas mer tillväxtfrämjande inkomstkällor, som fastighetskatt, främst på grund av att skatteunderlaget är föråldrat. Inkomsterna från fastighetskatt är mycket låga i Österrike, 0,2 % av BNP jämfört med unionsgenomsnittet på 1,6 % av BNP 2014. Det samma gäller den implicita skattesatsen på energi i Österrike som är relativt låg, vilket tyder på en outnyttjad potential för miljöskatter, vilket också omfattar positiva beteendeincitament.
- (13) Även om arbetsmarknaden är bättre i Österrike än i de flesta andra medlemsstater, finns det ändå problem. Framför allt är kvinnornas arbetsmarknadspotential underutnyttjad, vilket visar sig i de stora löneskillnaderna mellan kvinnor och män, bland annat på grund av den stora andelen deltidsanställningar. Under 2015 var löneskillnaden mellan könen 21,7 %, jämfört med unionsgenomsnittet på 16,3 %. Den höga, över genomsnittet, andelen kvinnor som arbetar deltid beror i hög grad på omsorgsansvar för barn och äldre. Antalet barnomsorgsplatser för barn under 3 år var 25,5 % 2015, fortfarande långt under Barcelonamålet på 33 %.
- (14) Österrike har redan överträffat sina nationella Europa 2020-mål för utbildning. Utbildningsresultaten beror dock i hög grad på socio-ekonomisk bakgrund, vilket bekräftas av resultaten i OECD:s program för internationell utvärdering av elevprestationer (Pisa) 2015. Dessutom är utbildningsresultaten för elever med invandrarbakgrund avsevärt sämre än för andra. Under 2016 var risken att lämna skolan utan gymnasieutbildning 2,7 gånger högre för utlandsfödda elever än för elever födda i Österrike. Integrationsproblemen påverkar även barn födda i Österrike av invandrarföräldrar. Österrike står också inför utmaningar när det gäller att integrera ett stort antal asylsökande och flyktingar i utbildningssystemet.

- (15) Utvecklingen inom banksektorn tyder på en stadig om än långsam förbättring. Kapitaliseringen i österrikiska banker ligger fortfarande under övriga unionen och deras förmåga att generera vinster på den inhemska marknaden har varit svag. När det gäller internationell verksamhet har kvaliteten på tillgångarna och lönsamheten förbättrats ytterligare på många marknader i centrala, östra och sydöstra Europa, men det finns fortfarande sårbara områden. De höjda fastighetspriserna och den ökande hypotekslåningen understryker vikten av makrotillsynsåtgärder.
- (16) Investeringsstillväxten var tillbaka i Österrike 2016 men investeringarna av små och medelstora företag och i tjänstesektorn var fortfarande svaga. Österrike har insett att det är viktigt med nyföretagande och företagstillväxt för nya investeringar (dvs. mer än ersättningsinvesteringar) och för motsvarande sysselsättningsskapande. Österrike har därför satt upp omfattande mål för att underlätta den digitala omvandlingen och för att åtgärda sin traditionellt låga andel nyföretag (7,4 % jämfört med unionsgenomsnittet på 10,8 %) och företagstillväxt (7,3 % företag med hög tillväxt jämfört med unionsgenomsnittet på 9,2 %). Vissa specifika åtgärder har redan aviserats, vilka innebär en kombination av minskade hinder för investeringar och förbättrade villkor för finansiering med eget kapital, främjande av entreprenörskap och skatteincitament.

- (17) Höga regelhinder kvarstår inom sektorn för företagstjänster och inom reglerade yrken, och restriktionerna är mer omfattande än unionsgenomsnittet, särskilt för arkitekter och ingenjörer. Dessutom är omsättningen i företagen lägre än unionsgenomsnittet för de här yrkena, liksom för advokater, revisorer/skatterådgivare, patentombud, fastighetsmäklare och turistguider, vilket verkar tyda på låg dynamik och konkurrens inom sektorn för professionella tjänster i Österrike. Till de här hindren hör bland annat 1) begränsningar för aktieinnehav och bolagsform för arkitekter, ingenjörer och patentombud, 2) sektorsövergripande restriktioner för arkitekter och ingenjörer och 3) särskilt omfattande verksamhetsområden som är förbehållna arkitekter, ingenjörer och turistguider. Om de här hindren minskade skulle konkurrensen bli tuffare och fler företag kunde ta sig in på marknaden, vilket skulle gynna konsumenterna i form av lägre priser. Rekommendationer för att hantera denna fråga utfördes i januari 2017 i ett meddelande från kommissionen, som en del i paketet för att motverka hinder på tjänstemarknaderna.
- (18) Österrike har lagt ned stort arbete på att ta emot asylsökande och integrera flyktingar och andra invandrare. Integreringen på arbetsmarknaden av personer med invandrabakgrund, särskilt kvinnor födda utanför unionen och arbetssökande flyktingar, förblir dock en utmaning.
- (19) Kommissionen har inom ramen för den europeiska planeringsterminen för 2017 gjort en omfattande analys av Österrikes ekonomiska politik och offentliggjort den i 2017 års landsrapport. Den har även bedömt stabilitetsprogrammet för 2017, det nationella reformprogrammet för 2017 samt uppföljningen av de rekommendationer Österrike har fått tidigare år. Kommissionen har beaktat inte bara programmens relevans för hållbarheten i finanspolitiken och den socioekonomiska politiken i Österrike utan också huruvida unionens regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i unionen genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på unionsnivå.
- (20) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2017 och dess yttrande⁸ återspeglas särskilt i rekommendation 1.

⁸ I enlighet med artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Österrike att under 2017 och 2018 vidta följande åtgärder:

1. Fortsätta att föra en finanspolitik som är förenlig med kraven i den förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten, vilket innebär att nå det medelfristiga budgetmålet under 2018, med hänsyn till den tillåtna avvikelsen kopplad till ovanliga händelser. Säkerställa hållbarheten i hälso- och sjukvårdssystemet och pensionssystemet. Rationalisera och effektivisera befogenheterna mellan de olika myndighetsnivåerna och skapa överensstämmelse mellan deras finansierings- och utgiftsbefogenheter.
2. Förbättra arbetsmarknadsresultatet för kvinnor genom att, bland annat, tillhandahålla omsorgstjänster på heltid. Förbättra utbildningsnivån hos ungdomar från utsatta grupper, särskilt de med utländsk bakgrund. Främja investeringar i tjänstesektorn genom att minska administrativa och rättsliga hinder, förenkla marknadsinträde och underlätta företagstillväxt.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande
